

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุค
ประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช
Model of Quality Bilingual Kindergarten Management
in Thailand 4.0, Nakhon Si Thammarat Province

¹เศกสรรค์ กังสะวิบูลย์, ²ธีระพงษ์ สมเขาใหญ่,

³มะลิวัลย์ โยธารักษ์และ ⁴วันฉัตร ทิพย์มาศ,

¹Seksun Kangsaviboon, ²Teeraphong Somkhaoyai

³Maliwan Yotharak and ⁴Wanchat Thippamas

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

⁴วิทยาลัยเทคโนโลยีทักษิณอาชีวศึกษา, ประเทศไทย

^{1,2,3}Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

⁴Vocational Technology Thaksin College, Thailand.

¹Seksun_k@gmail.com, ⁴tahwan_24@hotmail.com

Received May 10, 2020; Revised July 12, 2020; Accepted August 25, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษา 2) เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ศึกษาเอกสาร โดยใช้ข้อมูลสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาจำนวน 6 โรงเรียน มา

เป็นแนวทางและนำร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลสองภาษา เป็นประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 3 คน จากนั้นนำมาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบเบื้องต้น เพื่อให้คำชี้แนะในการพัฒนารูปแบบก่อนที่จะนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 7 คน ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการมีกระบวนการและวิธีการในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลสองภาษามีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ พ.ศ.2544 ส่วนการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรมเน้นการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้านและทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษา ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารจัดการประกอบด้วย 4 องค์ ประกอบ คือ (1) ชื่อรูปแบบ (2) หลักการและเหตุผล (3) วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ (4) กระบวนการดำเนินการ โดยใช้แนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารและผลผลิต

3. ผลการนำเสนอ รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษา ยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสนทนากลุ่ม มีผลคือ ที่ประชุมกลุ่มเห็นด้วยกับการนำเสนอให้มียอดประกอบ 3 ส่วนคือคือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

4. กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการบริหารจัดการ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ โดยในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนควรมีการแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียมความพร้อม ชั้นดำเนินการ และชั้นตรวจสอบ

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารจัดการ, โรงเรียนอนุบาลสองภาษา, ยุคประเทศไทย 4.0

Abstract

The objectives of this research included; 1) to study the present state of the quality bilingual kindergarten management in Nakhon Si Thammarat province; 2) to study the model of quality bilingual kindergarten management in Thailand 4.0; 3) to propose the model of quality bilingual kindergarten management in Thailand 4.0 in Nakhon Si Thammarat province. Methodology of the research was the qualitative research. The data were collected by document investigation in the management of 6 bilingual kindergartens. Then the information was brought to draft the questions for in-depth interviews with 3 Key informants and the information was analyzed for drafting a model and presented to experts and stakeholders through focus group discussion with 7 experts. The results of the research were found as the followings.

1. The state of the quality bilingual kindergarten management was different in methods and process of the establishment of the schools. However, all the schools must operate according to the policy, regulations and methodology set by the Ministry of Education in 2001 in learning management in English and focusing the development of 4 major English communication skills.

2. The model of quality bilingual kindergarten management consisted of 4 parts including; 1) The title of the model; 2) The principle and rationale; 3) The objectives in management; 4) Operation process by system approach including 4.1) input 4.2) management process and 4.3) output.

3. The proposed model of quality bilingual kindergarten management in Thailand 4.0 in Nakhon Si Thammarat province through focus group found that the group agreed with the proposed model that composed of 3 parts including: 1) The model title; 2) Principle and rationale; 3) Objectives of the model.

4. The management process was examined and approved by the experts with its suitability and applicability in actual operation and the learner development process should be divided into 3 steps including preparation, operation and check.

Keywords : Model, Management, Bilingual Kindergarten, Thailand 4.0

บทนำ

ปัจจุบันในโลกยุคไร้พรมแดนภาษาอังกฤษย่อมเป็นสิ่งสำคัญมาก ในการสื่อสารของสังคมในระดับนานาชาติ เพราะจะสามารถสื่อสารได้กว้างขวาง ภาษาอังกฤษจึงถูกจัดเป็นภาษากลางที่ได้รับความนิยมมีผู้ใช้อย่างแพร่หลายมากเป็นอันดับหนึ่ง รวมถึงในสังคมไทยในปัจจุบันก็ได้เกิดความนิยมที่จะเรียนภาษาที่สอง ที่สาม ที่สี่เช่นกัน แต่มักจะเกิดปัญหาในเรื่องของโอกาสที่จะสามารถเข้าไปทำการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างทั่วถึงได้ ซึ่งภายหลังรัฐบาลต่างๆ ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า เด็กไทยยุคใหม่จะต้องสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในการแข่งขันและเจรจาต่อรองในเวทีระดับนานาชาติและประกาศนโยบายที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จากผลการสำรวจทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กนักเรียนใน 44 ประเทศทั่วโลก โดยสถาบันสอนภาษาอังกฤษนานาชาติ Education First (2011) พบว่าทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของเด็กไทยอยู่ในอันดับที่ 42 และอยู่ในกลุ่มที่ทักษะต่ำกว่าระดับมาตรฐานมาก ซึ่งทางสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (ONEC) ได้ให้ความเห็นว่าเป็นเพราะประเทศไทยยังขาดระบบและกลยุทธ์ที่ชัดเจนทางการศึกษา ดังนั้น ONEC จึงได้วางเป้าหมายเอาไว้ว่า ในอีกไม่เกิน 20 ปีนี้เด็กไทยจะต้องเชี่ยวชาญ 3 ภาษา คือไทย อังกฤษและจีน จึงส่งผลให้ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยมีความพยายามที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษด้วยการประกาศนโยบายให้นักเรียน เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ 1 โดยกำหนดให้มีการสอนตั้งแต่ประถมศึกษาเป็นต้นไปตั้งแต่ ในปี พ.ศ. 2538 และได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ พ.ศ.2539 รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการเปิดโรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียน EP ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559:3) แต่มาตรการดังกล่าว ยังไม่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการเร่งรัดพัฒนาคนไทยให้มีทักษะทางภาษาอังกฤษนั้น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายจัดการศึกษารูปแบบใหม่ 5 รูปแบบ ซึ่งโครงการโรงเรียนสองภาษา MEP เป็นหนึ่งในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 และกำหนดเป็นรูปแบบของนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่ง ต่อมา

ได้ปรับเปลี่ยนเป็นโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ EP โดยมอบหมายให้สถาบันภาษาอังกฤษ (สภษ.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดำเนินการ เพื่อให้การเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP เป็นไปอย่างเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และกระจายอำนาจไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษ MEP (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559:5)

ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญในการยกระดับขีดความสามารถในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ จึงมีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับ British Council ขยายผลโครงการด้วยการจัดตั้งศูนย์พัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Boot Camp) ระดับ ภูมิภาค (Regional English Training Centre) ครอบคลุมทั้ง 4 ภูมิภาค จำนวน 15 ศูนย์ทั่วประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวไทย ผลการดำเนินงาน ในด้านปริมาณ มีครูที่เข้ารับการอบรมแล้วกว่า 17,000 คน รวมทั้งพัฒนาวิทยากรแกนนำ (Master Trainer: MT) ที่มีศักยภาพในการเป็นวิทยากรและปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์อบรมทั้งสิ้น 46 คน ตลอดจนเกิดเครือข่ายการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในด้านคุณภาพ ส่งผลให้ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอนที่เน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) อย่างเข้มข้นจากวิทยากรชาวต่างชาติที่ประจำศูนย์ละ 3 คน ผู้เข้าร่วมอบรมรุ่นละ 75 คน อบรม 3 สัปดาห์ โดยมีการจัดอบรมไปแล้ว 10 รุ่น นอกจากนี้ ได้พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ในโรงเรียนเอกชน ให้กับครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาภาษาอังกฤษในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 576 คน และจากการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้กับครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเอกชน พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.97(กระทรวงศึกษาธิการ, 2561,4)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าแม้ภาครัฐจะพยายามดำเนินการแล้ว แต่การพัฒนาที่ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควรและยังกระจุกอยู่แต่ส่วนกลาง ทำให้โอกาสในการเรียนรู้ภาษาที่สองจึง

ยังน้อยและยังอยู่ในเมืองหลักเป็นส่วนใหญ่ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา “รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช” เพื่อพัฒนาครูสู่ยุค Education 4.0 และยกระดับคุณภาพครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้มีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน สามารถนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบของนักเรียนโดยรวมสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพ
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาสภาพ

ขั้นตอนการศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดดังนี้ การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การร่างรูปแบบ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อนเพื่อที่จะได้ตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้สำหรับแนวคิด จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะเป็น “Information-rich case” คือมีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มากและสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อ

จุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษามากที่สุด โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน และบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนสองภาษา จำนวน 5 คน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช 2) กำหนดประเด็นการร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยใช้แนวปฏิบัติของการดำเนินงานโรงเรียนอนุบาลสองภาษาเป็นแนวทางร่างแบบ 3) นำร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้ไปปรึกษาอาจารย์ ที่ปรึกษา และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 4) ปรับร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประเด็นคำถาม ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. ขั้นตอนการศึกษาการบริหารกิจการม

ขั้นตอนการศึกษาการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนด การร่างแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญในการการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับการการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช จากการค้นคว้าเอกสารเพิ่มเติม 2) นำร่างแบบ ที่ได้ไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. ขั้นตอนการนำเสนอ

ขั้นตอนการนำเสนอ การบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้กำหนดดังนี้ นำเสนอแบบการสนทนากลุ่ม ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม แบบสนทนากลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในขั้นตอนนี้ได้แก่ ผู้ร่วมประชุมกลุ่มสนทนา ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการเสนอการการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีดังนี้ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ศิษยานิเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ (ครูต่างชาติ) จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการห้องเรียนสองภาษา จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการศึกษา คือ แบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีลำดับขั้นในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) นำร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้จากการร่างรูปแบบมาจัดทำเป็นแบบประเมิน ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ 2) นำแบบประเมิน ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ที่ได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อย ความครอบคลุมขององค์ความรู้ทั้งการการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช 3) ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความถามกับนิยามศัพท์อีกครั้ง 4) นำข้อความถามปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จึงทำเป็นฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) 5) แบบสนทนากลุ่มใช้ร่างแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการ

1.1 การบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษา มีกระบวนการและวิธีการในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลสองภาษาต้องดำเนินการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2544 ส่วนการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรม มีรูปแบบการจัดแตกต่างกันออกไปไม่ได้มีการเน้นภาษาอังกฤษทั้งหมด ประมาณครึ่งหนึ่งจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้

ด้วยภาษาอังกฤษ คือในระดับอนุบาล จัดการเรียนรู้ด้วยภาษาไทยร้อยละ 50 จัดการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษร้อยละ 50 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการฟัง การพูด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เรียนรู้คำศัพท์พื้นฐาน ส่วนเวลาที่เหลือนักเรียนก็เรียนด้วยภาษาไทย และมีกิจกรรมการเล่นของเขาปกติ ส่วนกิจกรรมภาษาอังกฤษ ก็จะมีกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญ

1.2 การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครราชสีมา เริ่มตั้งแต่ครูต่างชาติร่วมกับครูไทยยิมนักเรียนหน้าประตูโรงเรียนและทักทายเป็นภาษาอังกฤษ มีการเพิ่มกิจกรรมทางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษหน้าเสาธงโดยครูต่างชาติ ทุกกิจกรรมการเรียนการสอนจะอยู่ในความดูแลของครูไทย เป็นผู้ช่วยและกำกับให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทางดำเนินการคือ 1) จัดกิจกรรมตามแนวทางหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) จัดกิจกรรมพื้นฐานบนความเป็นไทยและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา 3) เน้นผู้เรียนให้สื่อสารได้ทั้งสองภาษาแบบเป็นธรรมชาติ

1.3 การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสื่อการเรียนการสอน ในส่วนของสื่อสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการจัดตกแต่งห้องเรียนและรอบๆ อาคารเพื่อให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยี เพลง เกม หรือสื่อเพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในขณะที่โรงเรียนเอกชนอนุบาลสองภาษามีการจัดการเกี่ยวกับสื่อคือ 1) จัดทำสื่อการเรียนการสอนตรงตามเนื้อหาหลักสูตร 2) เน้นการเรียนการสอน Active Learning ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติ 3) สื่อการเรียนรู้ของจริง 4) เรียนรู้แบบโครงการ

1.4 การบริหารจัดการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน โรงเรียนอนุบาลสองภาษามีแตกต่างกันไป คือ โรงเรียนโครงการ English for all ให้ข้อมูลว่าโรงเรียนใช้การวัดและประเมินผลการเรียนในระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยทุกประการ นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมีการประเมินครูต่างชาติทุกภาคเรียน โดยครูต่างชาติต้องมีผลการประเมินผ่านเกินร้อยละ 60 ขึ้นไปจึงจะทำการต่อสัญญาจ้างในขณะที่บางโรงเรียนให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนอนุบาลสองภาษาเน้นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยภาพรวม

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ

ร่างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษายุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครราชสีมา จากผลการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสารตามข้อเสนอแนะและแนวทาง ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาซึ่งประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการบริหารจัดการ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครราชสีมา มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการ พบว่าการบริหารจัดการโรงเรียนสองภาษามีกระบวนการและวิธีการในการจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลสองภาษามีการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป แต่ทั้งนี้ต้องดำเนินการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ พ.ศ.2544 ส่วนการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรม มีรูปแบบการจัดแตกต่างกันออกไปไม่ได้มีการเน้นภาษาอังกฤษทั้งหมด ประมาณครั้งหนึ่งจัดให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษ จัดการเรียนรู้ด้วยภาษาไทยร้อยละ 50 จัดการเรียนรู้ด้วยภาษาอังกฤษร้อยละ 50 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการฟัง การพูด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสาร เรียนรู้คำศัพท์พื้นฐาน ส่วนเวลาที่เหลือนักเรียนก็เรียนด้วยภาษาไทยและมีกิจกรรมการเล่นของเขาปกติ ส่วนกิจกรรมภาษาอังกฤษ ก็จะมีกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญ เช่น การจัดกิจกรรมวันคริสต์มาส การจัดกิจกรรมวันวาเลนไทน์ ซึ่งมุ่งในการจัดเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ที่เป็นเช่นนี้ด้วยเหตุผลว่า การดำเนินการโรงเรียนอนุบาลสองภาษาในจังหวัดนครราชสีมายังมีจำนวนน้อยมากและในจำนวนที่มีก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้เต็มรูปแบบนักและยังเป็นการบริหารจัดการที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Solis (2019) วิจัยเรื่อง “Boosting Our Understanding of Bilingual Education :A Refresher on Philosophy and

Model” พบว่าการจัดการศึกษาระบบสองภาษาที่มีความสำคัญและมีความแตกต่างจากโรงเรียนโดยทั่วไปอย่างมากโดยจะเห็นได้จากรูปแบบการจัดการชั้นเรียนและการจัดการการสอน จำนวนและประเภทของผู้เรียน รูปแบบของการจัดบุคลากร หลักสูตร สื่อการเรียนการสอนและวิธีการสอนและรูปแบบในการบริหารจัดการโรงเรียน ดังนั้น จึงส่งผลต่อรูปแบบของการ จัดการศึกษาระบบสองภาษาที่ มีความแตกต่างกัน ในแต่ละโรงเรียนเนื่องมาจากความแตกต่างของปณิธานและวิสัยทัศน์ในการดำเนินการ

2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษา ผลการวิจัยพบว่า ในการบริหารจัดการประกอบด้วย 4 องค์ ประกอบ คือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการ 4) กระบวนการดำเนินการ พบว่า ประเด็นที่ 2 หลักการและเหตุผล โดยใช้แนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้าหรือ ทรัพยากรที่สำคัญในการบริหารงาน ได้แก่ การจัดอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการของชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายการบริหารสถานศึกษา ผู้เรียน ที่ต้องได้รับการสนับสนุนจากบิดามารดาผู้ปกครองด้านค่าใช้จ่าย ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนในด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผู้บริหารและครูที่ต้องมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานและการสอนปฐมวัย อัตราครูต่อนักเรียนเป็นไปตามเกณฑ์ ครูต่างชาติต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีคุณธรรมจริยธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีงบประมาณ ต้องมีการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพสูงสุด กระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งต้องหลักสูตรสอดคล้องกับอุดมการณ์ และหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย บูรณาการภาษาอังกฤษในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาผู้เรียนทั้ง 4 ด้านเต็มตามศักยภาพ เน้นทักษะภาษาอังกฤษตามพัฒนาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นไทย การวัดและประเมินผล เน้นการวัดและประเมินผลพัฒนาการ และการพัฒนาทักษะด้านภาษา มีระบบการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้ปกครองและชุมชนตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย นำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไปพัฒนาการเรียนการสอน ผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นักเรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านเป็นไปตามเกณฑ์ นักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเป็นไปตามเกณฑ์ นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองมีส่วน

ร่วมและสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้ปกครองชื่นชมต่อคุณภาพของนักเรียน ผู้ปกครองรักและศรัทธาต่อโรงเรียน ซึ่งทั้งนี้เป็นเพราะว่าแนวคิดเชิงระบบสามารถนำมาสู่การบริหารจัดการกับการดำเนินการต่างๆ ได้ดี ระบบของโรงเรียนคือระบบของการพัฒนาคน ก็เริ่มต้นจากการดูปัจจัยนำเข้า ดูกระบวนการพัฒนาและดูผลผลิต หากไม่เกิดผลตามที่ต้องการก็พิจารณาดูปัจจัยป้อนกลับและสามารถมาบริหารจัดการเพื่อแก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิวัตร นาคะเวช (2554) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ (1) ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย (2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน จัดสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการวิจัย (3) ตรวจสอบ คุณลักษณะของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน ด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน ที่ร่างมี 5 องค์ประกอบเช่นเดียวกัน กับรูปแบบที่พบจากการศึกษาเบื้องต้นคือ หลักการ บริหารจัดการวัตถุประสงค์ของโรงเรียน โครงสร้างของโรงเรียน กลยุทธ์ของโรงเรียน เงื่อนไขความสำเร็จ (2) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝันที่สร้าง มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ บริหารจัดการ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน โครงสร้างของโรงเรียน กลยุทธ์ของโรงเรียน เงื่อนไขความสำเร็จ (3) ผลที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบรูปแบบการบริหารจัดการ มีลักษณะแนวคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า 3 องค์ประกอบ คือ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน หลักการบริหารจัดการและโครงสร้างการบริหาร ปัจจัยกระบวนการ 1 องค์ประกอบ คือ กลยุทธ์การดำเนินงาน ปัจจัยผลผลิต 1 องค์ประกอบ คือ ภาพความสำเร็จ 2 องค์ประกอบ คือ สภาพแวดล้อมของ และการประเมิน ปรับปรุง และพัฒนา (4) การตรวจสอบคุณลักษณะของรูปแบบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ มีความสอดคล้องกับคุณลักษณะของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝันทั้งในด้าน ความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

3. ผลการนำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษายุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสนทนากลุ่ม มีผลคือ ที่ประชุมกลุ่มเห็นด้วยกับการนำเสนอให้มีองค์ประกอบ 4 ส่วนคือคือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด การนำเสนอชื่อ “รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษายุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้นที่ประชุมกลุ่มเห็นด้วยใน

เบื้องต้น แต่มีข้อเสนอแนะว่าในรายละเอียดต้องใส่รายละเอียดให้เห็นว่า ยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพนั้น เป็นคุณภาพอย่างไร ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนในตัวผลลัพธ์ด้วย กลไกการ และเหตุผล ควรมีการเขียนให้ชัดว่ารูปแบบที่นำเสนอควรมีหลักการอะไรบ้าง และที่ประชุม กลุ่มให้ความเห็นว่าควรประกอบด้วยหลักการคือ เป็นรูปแบบเชิงระบบเพื่อส่งเสริม พัฒนาการผู้เรียนปฐมวัย เป็นรูปแบบที่ผสมผสานผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรกับ ประสบการณ์ทางภาษา เป็นรูปแบบที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ปกครอง และต้องเป็นรูปแบบ ที่มีความน่าเชื่อถือตรวจสอบได้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ควรปรับวัตถุประสงค์จาก 2 ข้อ เป็น 3 ข้อ โดยเพิ่มการพัฒนาทักษะชีวิตในยุคประเทศไทย 4.0 เข้าไปด้วย กระบวนการ บริหารจัดการ ในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนควรมีการแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียมความ พร้อม ชั้นดำเนินการและชั้นตรวจสอบและ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการบริหารจัดการ โรงเรียนระดับปฐมวัย จำเป็นต้องมีองค์ประกอบในระบบที่ครบถ้วนจึงสามารถจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของเรขา ศรีวิชัย(2559) ที่ได้ศึกษารูปแบบการ บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล พบว่าต้องประกอบด้วยปัจจัย นำเข้าที่มีองค์ประกอบย่อย คือ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา การตอบสนองความต้องการ ของชุมชนและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้เรียน ผู้บริหารและครู จรรยาบรรณวิชาชีพ ของ ครู จรรยาบรรณวิชาชีพ ของ ผู้บริหาร และงบประมาณ สำหรับปัจจัยด้านกระบวนการนั้น ประกอบด้วย การบริหาร จัดการหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลด้านผลผลิต คือ ผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน 2. จากการประเมินรูปแบบการ บริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี พบว่า รูปแบบนี้ มีประโยชน์ มีความสอดคล้องและความเป็นไปได้ ส่วนความ เหมาะสม จำเป็นต้องพัฒนา จากขนาดของสถานศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาจะต้องแสดงความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ในการบริหารจัดการให้ชัดเจนด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษายุคประเทศไทย 4.0 ที่มี คุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการสนทนากลุ่ม มีผลคือ ที่ประชุมกลุ่มเห็นด้วยกับ การนำเสนอให้มีองค์ประกอบ 4 ส่วนคือคือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) หลักการและเหตุผล 3)

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4) กระบวนการบริหารจัดการ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดการนำเสนอชื่อ “รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลสองภาษายุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพในจังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้นที่ประชุมกลุ่มเห็นด้วยในเบื้องต้น แต่มีข้อเสนอแนะว่า ในรายละเอียดต้องใส่รายละเอียดให้เห็นว่า ยุคประเทศไทย 4.0 ที่มีคุณภาพนั้น เป็นคุณภาพอย่างไร ควรมีการกำหนดให้ชัดเจนในตัวผลลัพธ์ด้วย กลไกการและเหตุผล ควรมีการเขียนให้ชัดว่ารูปแบบที่นำเสนอควรมีหลักการอะไรบ้างและที่ประชุมกลุ่มให้ความเห็นว่าควรประกอบด้วยหลักการคือ เป็นรูปแบบเชิงระบบเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ปฐมวัย เป็นรูปแบบที่ผสมผสานผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรกับประสบการณ์ทางภาษา เป็นรูปแบบที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้ปกครอง และต้องเป็นรูปแบบที่มีความน่าเชื่อถือตรวจสอบได้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ควรปรับวัตถุประสงค์จาก 2 ข้อ เป็น 3 ข้อ โดยเพิ่มการพัฒนาทักษะชีวิตในยุคประเทศไทย 4.0 เข้าไปด้วย กระบวนการบริหารจัดการ ในกระบวนการพัฒนาผู้เรียนควรมีการแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ ชั้นเตรียมความพร้อม ชั้นดำเนินการและชั้นตรวจสอบและ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าในการบริหารจัดการโรงเรียนระดับปฐมวัย จำเป็นต้องมีองค์ประกอบในระบบที่ครบถ้วนจึงสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559), *แนวทางการเปิดห้องเรียนพิเศษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2559*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. _____.(2561), 17 ผลงานเด่นกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- Solis, A. (2019), *Boosting our understanding of Bilingual education : A refresher on philosophy and Model*. Intercultural Development Research Assosiation. (online).Available:<http://www.idra.org/News1tt>
- นิวัตร นาคะเวช. (2554), *การพัฒนาแบบการบริหารจัดการโรงเรียนในฝัน*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. ปทุมธานี.
- เรขา ศรีวิชัย, (2559), *รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผล ในจังหวัดนนทบุรี*, วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ :มหาวิทยาลัยศรีปทุม.